

SZENTESÉs VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVARMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen **vasárnap** és **csütörtökön**.

Előfizetési ár:

Negyedévre 2 korona 50 fill. Félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Görög-udvar,
hová a kéziratok címzendők

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket

a kiadóhivatal

mérsékelt áron számít fel.

Sorakozzunk.

Ma délután tartja alakuló gyűlését városunkban a csongrádmegyei nemzeti munkapárt. Akik a pártszervezés nagy munkáját vállalták, lelkiismeretes gond- dal és figyelemmel készítettek elő ezt az alakuló gyűlést, amelyen a vármegye- helybeli összes községek küldöttségei, kivétel nélkül, résztvesznek kisebb- nagyobb számban, melyek ma részint vasúton, részint kocsikön érkeznek Szentesre, ahol méltó fogadásukról és részükre az alakuló gyűlésre szóló be- lépőjegyek kiadásáról a szervező bi- zottság megfelelően gondoskodott.

Itthon, Szentesen, az érdeklődés a választópolgárok körében, az alakuló gyűlés iránt olyan, hogy az új párt- alakulás sikerét már ez is biztosítani látszik.

Nem látjuk rózsás színben a vi- lágot; nem álltunk magunkat olyan hiu reménytelen, hogy a nemzeti munkapártnak vármegyénkben és különö- sen Szentesen való megalakulása egy csapásra megfordítja itt a nép közgon- dolkozását s hogy most már valameny- nyi függetlenségi Saulusz hirteleniben egy csapásra nemzeti munkapárti Pa- ulusszá fog átváltozni. Tudatában va- gyunk annak is, hogy pártot, bármilyen programhoz, alakítani könnyű ugyan, de sokkal nehezebb az adott prog- ram igazságainak meggyőző erejét be- levinni olyan mértékben a köztudatba, hogy az alakuló új párt a győzelem reményével vehesse fel választási küz- delmét egy már meglévő, tehát bizo- nyos törzs-taggal bíró párttal. Ez azon- ban nemcsak, hogy nem lohasztja ked- vünket, — sőt ellenkezőleg, annál se- rényebb munkára, annál lelkebb ki- tartásra kell, hogy ösztönözzön, buz- dítson mindannyiunkat, akik az új pártalakulás részesei vagyunk s akik erre éppen azzal az eltökélt szándék-

kal vállalkoztunk, hogy — mindig és mindenben a tisztesség határán belül — választó polgártársaink közé menve, szívükhöz, lelkükhöz éppen úgy, mint értelmükhöz férközve, őket munkánk önzetlensége mellett, az általunk felismert igazaknak befogadására fogé- konyakká tegyük és a nemzeti munkapártba bevonjuk.

Nemzeti munka-párt, — amilyen könnyen gúny tárgyává teszi ezt az elnevezést a léha szájas- kodásban kitünő ellenzék, éppen olyan mély értelme és nagy jelentősége van e két szónak. — Mért igaz: munkál- kodni kell minden becületes ember- nek, hogy megélhessen, de a megélhe- tésnek nem okvetlen feltétele a nem- zeti munka, az a köztevékenység, amelyet nem a magunk megélhetése, hanem a haza felvirágoztatása, a nem- zeti vagyoni és erkölcsi javakban való megerősödése, tehát az összesség érdekében végezzünk abban a szent hit- ben és meggyőződésben, hogy csak anyagilag erős, erkölcsi javakban, kul- túrában is gazdag nép juthat el a maga teljes szabadságához, amelyet kivívni: éppen vagyoni és kulturális ereje ké- pesítik.

Hallottuk az ellenvetést, hogy hi- szen a szent koalíció függetlenségi többsége is végzett volna ilyen nemzeti munkát, de Bécs és a császár nem engedte, nem hagyta őket dolgozni. Jó lesz erre a kifogásra egy kicsit rávilágítani.

Négy évig tartott a koalíciós ura- lom. Ezen idő alatt — ugye bár, tör- vényeket mégis csak alkottak a döntő sulyu függetlenségi mandátum- mal rendelkező koalíciós képviselő urak. Lássuk ezeket az alkotásokat a nem- zeti munka szolgálatában.

Hát először is azon kezdték, amit se Bécs, se a császár nem kö- vetelt tőlük, hogy kötöttek Ausztriával egy sokkal rosszabb, az ország anyagi

érdekeire károsabb kiegyezést, mint ami- lyent a Tisza-kormány előkészített, csak azért, hogy a kiegyezésnek ne kie- gyezés, hanem szerződés legyen a neve és ugyanennek a kedviért, szintén nem Bécs vagy a császár ked- viért, hanem egynesen Kos- suth Ferenc önkéntes fel- ajánlására, amelyre akkor az oszt- rák szakminiszterek, mint önként az ölükbe hulló prédára, hát mögött jót nevettek a markukba, — fölemelték a kvótát is vagy évi 7—8 milliócskával, ami — nyilvánvalóan — nem a nem- zeti vagyonosodás érdekében történt. Azt mondják, nem is ezért, ha- nem a nemzeti függetlenség előkészítésére. No, azt a nemzetet már igazán szeretnénk látni, amely koldus- botra akar előbb jutni, hogy független lehessen, bár tudnia kell, hogy koldus- né függetlensége hajszálon függ mindig.

Azán — szintén nem Bécs kedviért és császári aka- ratra, megcsinálta Kossuth Ferenc, mint kereskedelmi miniszter, a munkássegítő és baleset-biztosító tör- vényt. Ez is nemzeti munka, mondják. De kérdezzék csak meg akár Szentesen is az iparosokat és kereske- dőket, vajjon ezért a nemzeti munkáért, mely sulyos átokként nehezedik rájuk, nem kívánják-e a ko- liciót függetlenségi többségével és Kos- suth Ferencsel együtt cda, a hol a bors- terem.

Hát mi nemzeti munkát végeztek még? Hjah, igen. Megcsinálták az új adótörvényt, szintén nem Bécs és a császár rendeletére, hanem, hogy valamiképpen benyúzzák az adó- fizetők bőrén azt a 400 néhány milliócska kincstári készpénzkészletet amit az előző kormányok gyűjtöttek és hagytak rájuk, azok az átkos, Bécsnek lak- kájkodó szabadelvű kormányok, melyek másképpen gazdálkodtak az ország javára, mint ők, — s amit ők

Az orvosi kar által ajánlva.

Gümőkór (tüdőbajok), légzőszervi bán- talmak, számarköhöges, influenzánál.

Sirolin

„Roche“

kapható minden gyógyszer- társban.
Ára üvegenként 4 korona.

Ki használjon Sirolint?

1. A ki hosszú időn keresztül köhöges bánatmalban szenved.
2. Mindazok, kik gégehurutban szenvednek, Sirolin „Roche“ által rövid időn belül meggyógyulnak.
3. Asztmában szenvedők már rövid hasz- nált után lényeges könnyebbülést éreznek.
4. Skrofulás, mirigyduzzadásos, szem- és orrhurutos gyermekeknek rendkívül fontos szer a Sirolin.
5. A tüdőközszt nagyban elősegíti.

Csak eredeti csomagolású SIROLIN „Roche“-t kérjünk és pótszereket határozot- tan utasítsunk vissza.

Sirolin íródatlat R 15 kivanatra ingyen és bérmentve kúld

F. Hoffman-La Roche & Co Wien. III/I. Neulinggasse 11.

— a négy évi kormánykodásuk alatt szerencsésen lébe vertek.

Ime, néhány mutatóvány abból a nemzeti munkából, amit Bécs és a császár nem gátolt s amit a nemzeti hősök olyan jól végeztek, hogy olyan az ország vagyoni közállapota, mint tatárdúlás után.

Hát nem ilyen, hanem becsületes, önzetlen nemzeti munka az, amit az alakuló nemzeti munkapárt az ország javára végezni akar. Ennek a nemzeti munkapártnak a zászlója alá való sorakozásra hívjuk mi fel Szentos város és Csongrádvármegye választópolgárait és hisszük, hogy már a párt mai alakuló gyűlése meg fogja mutatni hogy hívó szavunk nem hangzott el üresen a pusztába. — is. —

A harcmodor. Finomnak és lovasgiasnak csöppet se nevezhető Lengyel Zoltán eljárása, aki Zilahon azt mondotta a bankpártól: »Ismerem őket, hiszen én is abból a bandából vagyok«. Az embernek még a tévelygéseit is meg kell becsülni, különösen, ha azok már nem igen nevezhetők ifjúkori eltévelyedésnek.

Ezért kár lenne politikai anyagot értékesíteni abból, amit Lengyel Zoltán — a »bandáról« mondott. Hogy ott nem dühöng az őszinteség, hogy annak tagjai épp oly alakoskodók egymással szemben, mint amilyen kevéssé egyenesek, ha a választókhoz szólnak, az nem új dolog. A hősök, a pártvezetők különleges érényeit mások is megismerték, akik azt nem oly közvetlen közelből figyelték, mint arra Lengyel Zoltánnak alkalmja volt. S hogy Lengyel Zoltán elítéli az obstrukciót, arra legfőleg a régi közmondás igazságait lehet idézni, hogy a szegénylegényből lesz a legjobb perzekútor. Lengyel Zoltán, aki valaha egy fogalom volt az obstrukcióval, legjobban tudhatja, hogy az mennyire ártalmas s legjobb ha maga hajgálja a klotír pányáját az obstrukció felé.

A nyilatkozatban az az érdekes, a hogy a Lengyel Zoltán beszélt. Mert ezt a

TÁRCA.

A végzetes remekmű.

— Austin Phillips. —

A szemközti falon lüggött s halavány, mosolygó arca éppen szemben volt velem. A bátyammal is. Az ő szemei szinte imadat-szerű mohósággal tapadtak ra, mi többiek közönyösen néztük, azaz egynek a kivételével és ez Fordham volt. Ő pedig szinte gyűlöletteljesen tekintett ra.

Az előtt a kandalló fölött fűgött a Fordham székevel szemben. De bátyam kedvéért levette azt onnan, hogy az, mivel gyakori vendége volt, jobban lathassa azt. És ma reggel elküldik s egy hét múlva már el is lesz adva! A mai meghíváshoz Fordham tréfából hozzairta:

— Jöjjetek el, hogy a képtől bucsút vehessetek!

Most tehát utoljára mosolygott ránk ez a kép, ez a halványarcu, sötét hajú fiatal asszony, sarga ruhában, rubinokkal fülében, nehéz velencei csipke díszében. De nem a kép festési modora, vagy színezése tette azt olyan elragadóvá, szinte megbabonázóvá. Hanem a rajta felintott asszony mosolygása. Ez az elmosódott, de mégis gonosz diadalmas mosoly, egy olyan mosoly, melyet látva, véres tragédiák juottak az ember eszébe s a mely jobban megmagyarázta a gyönyörü

harcmodort Lengyel Zoltán csakugyan a »bandából« hozta s ez, ha nem is mondta volna, eleven bizonysga, hirdetője volt annak, hogy közülük való. Az a társaság ez amely uraknak, testvéreknek, párt híveknek tiszteli egymást, amíg egy úton járnak, amíg közös céljaik vannak; amint szétváznak, vagy egy a többitől, vagy egy rész a másik részétől, már bandának tisztelik azt, aki nincs velük.

Nem Lengyel Zoltán nyilatkozata az első példa erre. Ilyen módon traktálják egymást, hol nyílt szónoklatokban, hol meg magán-csevegésekben az egykori testvérek: a Kossuth és Justh-párt. Arról nem is kell szólni, hogy a koalíció egykori szövetségesei milyen módon folytatják a régi szerelmet. Zichy Aladár grófot, a koalíció volt miniszterét husvétkor záptojással dobálták meg a függetlenségi, bizonysgot téve arról, hogy ezt a politikai fegyvert nem csupán a koalíció kívül álló politikussal szemben lehet és illik használni.

Önmagukat jellemzik ezzel a harcmodóval. Ez a türelmetlenség a kezdete és vége az ó politikai életüknek. Amíg a koalíció együtt volt, addig a régi szabadelvű párt volt a »banda«, amikor a koalíciók szét váltak, mindenik a többi pártot nevezte így s mikor a függetlenségi párt kettészakadt, a kétfrakció mindenike az átellenben levőket nevezte bandának. Ha ma Lengyel Zoltán nevezte őket így, megeshetik, hogy holnap Baththyány Tivadar lép ki s ő nevezi ilyen társaságnak az együttmaradókat.

S végre is, ők maguk ismerik egymást legjobban. Ha az elvált házaspár állításait a gyűlölet duzzasztja meg, amikor egymást becsmérik: mindenesetre nekik lehetett egymást legjobban megismerni. És ha a választók arra hallgatnak, amit a »bandából« való ke mondanak a »bandában maradtak«-ra, — hát hamar készen vannak az ítéletükkel.

Izléstelen küzdelem ez, — de Lengyel Zoltán ezt is fölül tanulta. Ezzel mondta el az ó legrosszabb tulajdonságukat s a legnagyobb gyöngéjüket. Mert ez a harcmodor

teremtés jellemét, mint kötetekre terjedő leírások teheték volna.

A története is érdekes volt. A kép maga egy mascotte volt, — szencsétlenség get hozott. Egy rossz értelemben vett üdvöske volt. Velazquez festette s a mennyire vissza lehetett követni történetét, minden birtokosára szerencsétlenség get hozott.

Fordham, a ki bátyám háta mögött állott, ököllel megfenyegette a képet. Az ajka remegett, mintha durva szavakat akarna odakialtani a festett asszonynak. De mielőtt hangot adott volna, gyengén megérintettem a vállát. Haragosan nézett ra. Én az öreg urra mutattam. Ő az asztalra könyökölt s állat kezébe tette, elragadtatott, megittasodott tekintettel bamut a képre.

Fordham megszorította a kezemet. Nyitott kezével most már nevetve csóktot intett a képnek.

— Isten veled kedvesem, mondta könynyedén. — Isten veled! És az ég örködjek a fölött az ember fölött, a ki tégedet a szobája falára akaszt!

Bakiston hangosan felkacagott. Ő is ott állt közelünkben. Mi többik mosolyogtunk, de a bátyam nem mozdult.

— Akaszszanak fel, ha a falamra akasztom — morgogta Bakiston. — De édes Fordhamom, te nem vagy nagyon udvarias ezzel a hölgygyel szemben!

— Nincs miért udvariaszkodnom vele — mondta Fordham keserűen. — De most már

fordította el fölük a nemzet rokonszenvét, ez tette őket képtelenné, hogy országot vezető, kormányt alkotó párt legyenek és ez hozta meg a vágyat egy olyan párt, olyan többség után, mely céljaiban komolyabb, küzdelmeiben férfiasabb. Ezt a pártot a belőle kilépők is jobban fogják megbecsülni, mint a függetlenségi pártokat azok, akik ma még tagjaival nevezik magukat.

A munkás balesetbiztosító pénztár.

Közel három esztendő telt el a munkásbetegség és balesetbiztosítás ügyét egységesen szabályozó 1907. évi XIX. törvény cikk életbeletetése óta. Ez a három esztendő sok súlyos kritikával illette ezt a törvényt, a mely pedig először szocialpolitikai alkotásnak készült. Mar mint javaslat számos tuzsart foglalt magában, a képviselőház merőben öletszerű és önkényes módosításai folytán pedig sok részében kuszavá és rendszertelenné vált. Az elhamarkodott életbeletetés, amelyből hiányzott minden komolyabb előkészítés és az atmeneti viszonyok zavartalan áthidalására irányuló törekvés, csak növelte azt a visszatetszést, amelyet már maga a törvény is kihívott az összes érdekelt körökben.

Az ipari munkásság betegsegítő ügyének egységes szabályozása, a balesetbiztosítással való kapcsolatba hozatala s az egész kérdésnek országos intézmény keretei közt való rendezése kétségtelenül elodazhatatlan feladat volt. A számos tarsuati, vállalati és magán betegsegítő pénztár közül akarhany nem nyújtott teljes garanciát a befizetés helyes felhasználására sem, a baleset esetén nyújtandó kártalanítás eseteiben pedig a kártérítésre kötelezett személye, valamint a kártérítés mértéke tekintetében teljes jobbizonytalanság uralkodott, úgy hogy a kérdések törvényhozási szabályozása elől már nem lehetett kitérni. Elvben fölöttebb udvös munkát végzett azért a magyar törvényhozás, amikor az 1907. évi XIX. törvény cikk megalkotásával életre hívta a munkásbetegsegítés és balesetbiztosítás harmas szervezetét: a kerületi pénztárt, az országos pénztárt és az allami munkásbiztosító-hivatalt. Ez által rendet óhajtott teremteni az addigi össze-vissza állapot helyén; tisztában volt a törvényhozás azzal, hogy a kérdés helyes megoldása csak az új intézmény országos s a téttele újan képzeltető el, mert

ugyis elmegy, hat nem tépem ki a hajam szalat.

— Persze, hogy nem, — feleltem én — s ha a jövő hétön annyit hoz be, mint a mennyit elvesztettél miatta, akkor megbocsátasz neki, s majd még vissza akarod vásárolni.

Fordham megrázta a fejét.

— Azt soha! — mondta. — Gondolj csak a történetére. Miért legyen én szerencsés, mint a többi birtokosai? Én csak okosabb leszek, megkaptam a figyelmzetését és élni fogok vele!

Mindannyian a képre néztünk. Akarunk ellenére is magához vonzotta a tekinteteinket.

— Mi a története? — Kérdezte Bakiston. — Én még nem hallottam.

— Mond el, Fordham — szölt egy másik barátom, Lemareshand. — Csak annyit tudok róla, hogy birtokosára szerencsétlenség get hoz.

Fordham bátyámra nézett, aztán réám. Tétovazott.

— Csak mond el, — sugtam neki — az öreg úgy sem hallja.

Fordham a székek felé tartott s mindnyáján körbe ültünk. Aztán rákezdt:

— Az első birtokos, úgy mondják, egy spanyol grand volt, s a nő, a kit a kép ábrázol, egy parasztleány. De a grand belezeretett a megígerte, hogy elveszi őt feleségül. Velazqueznek megbízást adott, hogy lefesse őt. Aztán elírte az esküvő napja,

csak a kockázat illetőleg megosztása mellett lehet teljesen biztosra tenni anyagi helyzetét. Ezért létesítették az országos pénztár, melynek helyi szerveiként működnek a kerületi pénztára, míg az állami felügyelet és ellenőrzés gyakorlása a munkásbiztosító-hivatal van bízva.

Magukat a pénztárakat a törvény széleskörű autonómiával ruházta föl, amely autonómia a munkaadók s a biztosított alkalmazottak paritására nyugszik — elvben. A munkaadók és munkások által külön-külön választott közgyűlési kiküldöttek alkotják az egyes pénztárak közgyűléseit, amelyek választják az igazgatóságát, a hol természetesen ismét egyenlő számban foglalnak helyet a munkások és a munkaadók, a kerületi pénztárak igazgatóságának delegátusaiból alakul az országos pénztár igazgatóságát választja s ellenőrzi annak működését.

A mint látjuk, ez egészen szép és demokratikus hierarkia. Végső ponton, a kerületi pénztár közgyűlési kiküldötteinek a választásánál, szavazati joggal bír minden pénztári tag, tehát a kis-, illetve fejletlen korú iparos tanúlok is, ami számos visszaélésre adhat, sőt már adott is okot; így befolyást gyakorolhat arra az alapokon meginduló szelékcióra, amely végül az országos pénztár igazgatóságának megválasztásában nyer befejezést.

Mindez azonban csak a papiroson fest ilyen szépen. A gyakorlat másképp mutatott. A paritás, amely a munkaadók és a munkások egyenlő kötelezettségei alapján egyenlő jogokat is biztosított a pénztár tagjainak, a valóságban mihamar eltorzult. A munkások, akiket munkaadójuk kötelese elbocsátani a pénztár ülésére, szívesen vették ki részüket ebből az alkotmányosdiból s országszerte rövidesen majorizálták a munkaadókat, a kiknek bizony sokszor van fontosabb dolguk is, mint elmenni a pénztár ülésére. Nem szólva arról, hogy számos szocialista érzelmű törpe iparos is bekerült a pénztárak vezetőségébe. Ugy áll tudniillik a dolog, hogy az ülésen jelenlévők többsége dönt a felmerülő kérdésekről s így a munkások hiánytalanul megjelenven, az igazi munkaadók hézagok soraival szemben hamarosan győzelemhez juthatnak a paritás nagyobb dicsőségére.

Igy történt, hogy szinte az egész országban a szociáldemokrata munkásság kezébe került a betegesítő pénztárak vezetése, ami könnyen oda vezethetne, hogy ez a szép szociálpolitikai intézmény a szocialista izgatás és terror

eszközévé alacsonyíttatnék le. Megállapítható ugyanis, hogy a munkásság részéről a legtöbb helyen nem is az igazi munkásos, hanem a hivatászerű munkásvezérek jutottak be a pénztárak vezetőségébe a kik ha megmelegesznek ezekben a jól dotált állásokban, úgy bizonyára az állásukkal járó tekintélyt és befolyást is kézzelgél bocsátják a szociáldemokrata párt törekvései előmozdításának a szolgálatába.

Ha mindezekhez hozzávesszük azt az állandó torzalkodást, a mely az autonómiát élvező országos pénztár, s az ellenőrzést gyakorló állami munkásbiztosító hivatal között napirenden volt, úgy nem lehet csodálkozni, hogy jóformán a törvény életbejuttatása után azonnal országos mozgalom indult meg, mely annak novelláris módosítását kívánta. A mozgalom oly intenzív módon jelentkezett, hogy az 1909. évi költségvetés képviselőházi tárgyalása alkalmával Szentérenyi József akkori államtitkár, a törvény tulajdonképpeni megalkotója határozott ígéretet tett a kormány nevében a novella mielőbbi elkészítésére és benyújtására. A novella el is készült, de a politikai válság miatt mostanáig sem kerülhetett a parlament elé. A reform sürgős voltát azonban kétségtelenné teszi az a körülmény is, hogy a jelenlegi kormányelnök rövid programjában is talált alkalmat annak kijelentésére, hogy a novellát, mihelyt a parlamenti viszonyok megengedik, azonnal beterjeszti.

A betegesítő-pénztár ügyét most az teszi ismét aktuálisá, hogy az állami munkásbiztosító-hivatal jóváhagyta a kerületi pénztárak alapszabályait, s így az eddig ideiglenes szabályzatok alapján működő pénztárakat most szervezik véglegesen. Az egész országban most választják a közgyűlési kiküldötteket, s ennek a választásnak az eredményétől függ, hogy kik jutnak be a kerületi pénztárak igazgatóságába, valamint az országos pénztár közgyűlésébe, s ennek igazgatóságába. A választásra most már a munkaadók is szervezkedtek, s szervezkedésüknek eredménye erősen meglátszik az eddigi választáson. Sőt nem egy helyen a józanabb munkásság is sikra szállott a szociáldemokratákkal, s hogy nem eredménytelenül, az legjobban a szocialista sajtó híradásából állapítható meg, a mely elkeseredett dühvel számol be a part vereségeiről.

Mitübi.

— Rimos álom hat énekben —

Mottó:

„Jele váca po páji,
Avel kere truzsályit
Avagy cigányból szabadon
(fordítva):
„Megy a vizre a ruca.
Szomjúhorva jön haza...“

Első ének.

— Bence bűja —

Holdas éjvilágra felleg támadt,
Nevet őrmre síró bánat.
Rácsiholt az égen fent a villám.
Köny perdült lent ki két ősz szempillán.

Hőkeblen dagadott fegyborzalom.
Ült ádáz kintudat lázas ágyon.
Nagyítókn amely dült az elmult nyárt,
Kismiska volt amaz aratósztrájk.

A sárikorcsmától vakvincéig
Este száz sikátor feketélik
Szentesi villamos fényborúba:
Sötétebb volt hősöm lelki bűja.

Fizetlen számlám könyvbe kötve
Nincs nála a földnek nagyobb könyve,
De a mű lapszáma semmi, nulla:
Tizszertöbb levelű Bence bűja.

Kitől csak egy utcánk nevet kapott,
Idézlek tanúnak sok szent halott!
Anizsmag búvkörnek centrumában:
Legyen lét — ott, hol most elmúlás van!

»Ancsoriccsicsóka — héber panasz —
Zöld árboz — Aria — Kamasz arasz —
Bakafánt — Bökken — Porvenyige!
Ébrednek! Nem csal e varázs-ige.

S kitől csak egy utcánk nevet kapott,
Mégmozdul, elindul sok szent halott:
— — — Az öreg Vecseri Zrinyf szomszéd
Rákóczi-korcsmától rántja odébb.

Zugban ül még Dózsa. De felkel ő!
Lejt tőle sértődve Simony Ernő.
Andrássy hátulján hajlós szilfa,
Hős Horváth Gyula, ki ráshintja.

De a menyasszony eltűnt. A hű vőlegény élete végéig folyton őt kereste, azt híven, hogy a király akadályozta meg ilyen módon esküvőjüket, melyet ugyanis rossz szemmel nézett. Egy napon halva találtak meg őt egy széken, a kép előtt üve, s mintha a kép gúnyosan mosolyogna le re. A grandot megvizsgálták s akkor látták, hogy öngyilkos lett.

Lemarchand felkiáltott:
— Szegény ördög! A következő tulajdonos is öngyilkos lett miatta?

De alig mondta ki, megrugtam őt a lábán: mert az utolsó előtti birtokosa. Fordham atya szintén önkeze által vetett véget életének.

— Nem, — mondta Fordham — ez csak néha esik meg. De én már sok pénzt vesztettem, mióta a házban van s aztán megházasodom. Talán fiam lesz. Mondhatók, a mit akartok a babonáról, de én mindig rettegnék, a míg a házban van.

— És tovább hogy van a történet? — kérdezte Blakiston.

— Mi történt a második számú tulajdonossal?

— Lefejezték.

— Igazan?

— Igen. Egy francia nemes vette meg a képet azután. A rémuralom idején hű cseledei egyidőre elrejtették őt, de a kedvese elárulta, hogy megmentse a saját fejét.

— És aztán?

— Azután a kép egy bankár kezéhez

jutott. Ő pedig az eső konzul bukására spekulált. Következmeny: egy pisztolygolyó, melyet ő maga bocsátott a halantékába. Ez a harmadik szám. A negyedik lakhelye a képeknek a Tuilleries palotája volt, Nos a Napoleon sorsat ismeritek.

— De hat hogyan került Angliába?
— Mint sok más dolog 1815 után. Egy pénzember taskájában, összegöngyölve s ez is egy asszonyért tette magát tönkre, mint a kép első tulajdonosa!

Blakiston megqorzadt:
— Mindenesetre a vég nagyon hasonló egymáshoz, mindenik történetnél — mormogta.

— Igen, a legközelebbi birtokosa is, habár ötven évig megörizte, hasonló módon végezte életét. Francia papirokat vett, s a francia-poros háborúban elvesztette egész vagyonát. Ezután került az atyámhoz. Most pedig rajtam a sor. Húsz évem keresztül nem hozott bajba. De az utóbbi időben annyit vesztettem, hogy kezdek ideges lenni, s nem bízom benne. És most, hogy meghazasodom, lehet egy fiam is. Akkor ő is érnezt ezt az átkos boszorkányságot. Ezért elhatároztam, hogy eladom.

— Vajon ki lesz az a szegény ördög, a ki megveszi? — kérdezte egyik jelenlévő.

Fordham hirtelen felémelkedett helyéről.

— Semmi esetre sem lesz az én fiam!
— mondta gyorsan, s aztán kinyitotta az ajtót s kihívott bennünket a nagy francia

balkonra. Csak a bátyám maradt a szobában. Ő nem mozdult azóta sem a helyén, s Fordham szinte szánakozva nézett reá, mert atyjának egyik legjobb barátja volt. — Hagyjuk a szegény öreget magára — sugta nekem. — Ugyis ez az utolsó óra, amelyben még ezt a képet, a melybe olyan szerelmes, lathatja. Aztán elkerül innen örökre!

Azon a napon, a mikor a Fordham atya éjjel aztán öngyilkosságot követett el, így szólt fiahoz: — Barmi történéjk is velem, légy jó az öreg Beckinghamhoz. Engedd, hogy eljárjon a képhez, a mely annyira hasonlít ahhoz az asszonyhoz, a ki őt ifjúságában megcsalta, s a ki miatt agglégény maradt. Ha hülyeség is ez az almodozás a részéről, itt a kép előtt, hagyjad, hadd mulasson szegény öreg! Nem art vele senkinek?

Fordham megígérte s atya halála óta bátyám csaknem mindennapos lett a háznál. Mikor pedig Fordham elhatározta, hogy a Velauzege-képet eladja, kiméletesen tudatta ezt öreg barátjával. De az öreg fenyegetőzött, kért, könyörgött s egyáltalán úgy viselkedett, mint valami örült erre a hírre. Majd egyszerre elcsitult haragja és izgalma, s ismét visszatért a rendes érzélgő kerékvágásba.

Eladás előtt Fordham aztán előbb kiállította a képet Christianél s az öreg ur minden idejét előtte töltötte. Annnyira feltűnő volt ez a dolog később, hogy Christiek már-már azon a ponton voltak, hogy

Kisérből kocog fel Safrán Mihály,
Bezörget a megtört Bathorinai.
Tilosban tettenért két kis ürge
Fut le a zajtól a berki fűre.

— — — Hétkedről csatakozi megint más had.
Maguk is szegyenlik, hol maszkáltak.
Berca ényí, Széchenyi, Deák Fercsi :
A fahéj végi sár korig lepi.

Batthányi karba-kar Tóth Józseffel,
Utközben komazik Harukkerrel,
Krisztó Nagy István ba nevet rajta,
Köp egyet erre az öreg Bartha.

Könyök döng, kigyó csörg Bocskainál :
Mérgeben panna rant Horvath Mihály
S beir még őt a zót a nagy irkaba :
Istenész, ki ezt a gy kicsinalta !

— — — És jöttek, és keltek szent szellemek,
Hogy Bencén, szegényen segítsenek :
Simitták, biztatták, mi g mind kiállt !
Míg elő nem ugrott — Hilibi bárd!

Ki az a Blériot, Hübert, Lothám ?
Hilibi! — Őt viszi csak a roplán!
Élte borát egykor hó leitta
Repülő gépén szállt imc visza!

— — — Mély csönd lön — — — Odakünt
A fészék felhőkön átbujt a hold.
Aprózza eláudt zűj-zaj, csitt-csatt :
Felebredt az égen minden csillag.

Szállingó légynek a szárnya se szől :
Nemcsak künn, belül is mély csend honol :
Melyben nem lehet az ember fia,
Megszűnik büzlenni kapca, csizma . . .

S e csendet hirtelen hang üti fel,
Mindenki rajta a két fulivel.
De világ kezdetnek is volt nyugta,
Jó rimből is megart sok egy szuszra.

megkérjék az öreget, miszerint kiméjje meg
ökét további látogatásaitól, de Fordham köz-
belépett s legalább annyit ki birt vinni, hogy
ne haborgassék őt, a mikor órak hosszat őt a
kép előtt. Az eladás napján azonban mind-
nyájunk csodálkozására, batyam sokkal nyug-
godtabb és józanabb volt, semmint hittuk
volna.

A terem zsufolva volt közönséggel.
Minden szamottevő ember mintha itt adott
volna egymasnak találat. Aztan megkezdő-
dött az árverés.

Az első ajánlat ezer guncáról szólt.
Majd ötre emelkedett. Aztan egyre emel-
kedve, valóságos viadalla vált. Fordham bol-
dog volt, a »Sarga asszonyt«, mint a hogy
nevezte, valóságos kincsesbanyanak bizonyít.
Most már csak Bateson és Whitman
birta a versenyt. Whitman tizenkétezer gu-
néát ígert már s Bateson tizenkétezer egy-
százat. Erre Whitman a fejét rázta s meg-
jegyezte :

— Hülyekkel nem versenyezek tovább.
Az árverező háromszor egymás után
kiküldötte a végső ajánlatot s aztan leültötte
a kalapacsot. A kép Bateson uré lett, a ki
valaki más számára vette azt meg, de senki-
se tudta megmondani, kinek.

Fordhamra néztem, halálaspádt volt.
— Menjünk innen, — mormogta —
nem bírom tovább. Istencnem, vajjon ki az a
szerencsétlen ?

Egy hónappal ezutan meghazasodott. A
bátyam nem jött el az esküvőre és nem is
felcalt a meghívásra. Ajándékot sem küldött.

Ujdonságok.

Szentes, 1910. Március 31.

— A nemzeti munkapárt alakuló gyű-
lésének rendje. A nemzeti munkapárt csong-
radmegyei szervezetének mai alakuló gyűlé-
sére, melyet délután 3 órakor a Petőfi-szálló
nagytermében tartának, — a szervező bi-
zottság a következő rendet állapította meg :
A szentesi meghívottak csakis belépőjegyük
előmutatása mellett és csakis a terem főbe-
járataán át juthatnak a gyűlésterembe. Belépő-
jegyét tehát mindenki hozza magával, mert
ezt a bejáráson, a rend fenntartására ügyelő
polgárorség tagjainál le kell adnia. A szentesi
belépőjegyek mind névre szólnak, mas, mint
akinek nevére a belépőjegy kiállított, azzal
a terembe be nem juthat. A vármegye köz-
ségeből érkező küldöttségek belépőjegyei
nem szólnak ugyan névre, de ezekkel sem
történhet visszaélés, miutan a névre szóló meg-
hívóktól bizonyos mértékben elütők lesznek.
A gyűlésen résztvevők részint lent a terem-
ben, részint a terem pahalysorán és karzatán
helyezkednek el. A terem aldalejárói elzá-
ratnak. A gyűlést délután pontban 3 órakor
nyitja meg az erre ad hoc választandó elnök.
A közönségnek tehát csak délután 2 óratól
kezdődően lesz nyitva a terem főbejárója.
Ahogy az elnök a gyűlést megnyitotta felkéri
az erre vállalkozott szónokot a pártprogram
ismertetésére, ezenkívül még egy felszólalás
lesz. Aztan határozati javaslatot terjesztenek
elő és fogadnak el s végül, miutan a párt-
szervezet kereteit megállapítva, a vezetőket,
elnököket, jegyzőket, végrehajtó bizottsági ta-
gokat megválasztják, az elnök a gyűlést be-
zarja.

— Közigazgatási bizottság. Csongrad-
vármegye közigazgatási bizottsága a folyó
hó 11-én tartja a havi rendes üését, a vá-
rmegyeház kistermében. Az első ülése lesz ez
a közigazgatási bizottságnak, amelyen Ci-
c a t r i c s Lajos dr. mint fősípan fog el-
nökölni.

Mikor meglátogattam, hallottam, hogy a la-
kása üres. A portás nem tudta a címet.
Csak annyit mondott, hogy a butorokat tasze-
kár vitte el. A legrosszabbtól féltém.

Fordhamnak elpanaszoltam a dolgot s
ő azt tanácsolta, szójak a rendőrségnek.
Bantotta, hogy esetleg az öreg kümbös vi-
selkedése a kép eladásával van összefügges-
ben. Majd megelölt s hozzátette :

— Tudod-e, hogy most sem tudjuk, ki
vette meg a képet ?

— En sem hallottam — feleltem. —
Bizonyynal valami amerikainak vette Ba-
teson, a ki nem akarja, hogy tudjak, hogy
nala van.

Aznap még lementem Scotland Yardba,
s a rendőrségen mindent elmondiam batya-
mat illetőleg s ezután három hónapig ismét
nem hallottam semmit rólok. Ekkor telefo-
naltak, hogy jöjjetek le ismét Scotland Yardba,
az öreget meglátaltak G. w e r Sireeten, egy
ötödik emeleti lakásban.

— Lehetetlen! — mormogtam. — His-
zen a batyamnak évente négyezer font j-
vedelme volt, miért költözött volna oly ma-
gasra ?

De a rendőrtisztviselő nem tágitott.

— Egy olyan öreg úr, mint ahogy ön
leírta, Beckingham Roger név alatt bejelentve,
vette ki azt a lakást — mondotta. — Ke-
vés butort hozott magával, de hat hónapra
előre kifizette a lakbért, s azt mondta, hogy
ebédeit a városban fogja elkölteni. Azóta
senkise látta, de a kartyája ott van kisző-

— Egyházközségi közgyűlés. A szen-
tesi evang. egyházközség ma délelőtt
10 órakor tartja az egyháztanács ter-
mében évi rendes tisztújító közgyűlést.
Ujabb hat éves ciklusra választja meg fel-
ügyelőjét gondnokát, ugyé-
szét és a presbitériumot a
közgyűlés.

— Krisztus korabeli képek a múzeum-
ban. Igen értékes, nagybecsű római régi pénz-
ekkel gazdagodott újabban a múzeumunk,
ezek között Augustusz, Tibériusz és Néro
pénzeivel. Az elsőnek uralkodása idejében szü-
letett Jézus s a másodiknak, Tibériusznak uralko-
dása idejében történt keresztrefeszítése ;
mig a harmadiknak, Néro császárnak idejében
már halomra gyilkolták Rómában a kereszt-
tényeket. Mindegyik pénzdarabon tisztán ki-
vehető az illető császár reliefképe. Ezen adom-
mányokat a múzeum S ó h l y a János tanár-
nak köszönheti. E hír bekezdője. múzeumunk
érdemes igazgatója és őrc. Csallány Gábor
a közleményében azt a véleményét fe-
jezi ki, hogy a két elől nevezett császár ko-
rabeli pénzen adtak, illetve árultak el Jézust.
Ez nyilvánvalóan tévedés. Jézus idejében bár
a zsidók országa római fennhatóság alatt volt
és Jeruzsálemből római helytartó kormányozta
az országot, — a zsidóságnak meg volt a
külön pénzürelvi joga, aminthogy a rómaiak
általában csak adófizetőkké tettek csaknem
mindenütt a meghódított tartományokat, ki-
veit a hódítás első idejében, de jogfosztot-
takka nem tették. Jézust kifejezetten 30 ezüst
sévelért árulta el Judas, a sável pedig nem
római pénz volt s egy ilyen ezüst sávelnek,
tessék utána látni, — rajta a héber felírás-
sal, tényleg birtokában is van a múzeumunk.

— Fekete Márton képviselőjelöltsége.
Néhány fővárosi lap a pénteken megjelent
számában, honnan honnan nem merítve —
ezt ók tudják, egy rövid hirt közölt, mely
szerint Szentesen a nemzeti munkapárt Fe-
kete Márton kir. tanácsosnak ajánlotta fel
a jelöltséget s hogy ezt Fekete Márton
el is fogadta volna. A hir a fővárosi lapok-
ból, bizonyos kommentárral, bejelentett az

gezve az ajtóra. A levélsekrenye pedig tele
van levelekkel.

Ez eldöntötte a dolgot. Egy sabet vet-
tem és beütötte a rendőrtisztviselőt, lement-
tünk G. w e r Sireetre s erőszakosan felnyit-
tottuk az ajtót.

A szivemben rettenetes félelem mar-
kolesztott s soha életemben el nem fogom
kifejtani azt, a mit akkor láttam.

Egy magashatu, egyszerű, kemény szék-
ken ült a batyam, a feje hatrahanyatlott.
Hetek óta hallott volt már, talán hónapok
óta. És az éhség ölte meg őt.

Önkénytelenül felnéztem a szemközti
falra. Egy halványarcú, feketehajú, sárga
ruhas asszony arcképe mosolygott onnan le
ream, tkomor, diadalmos mosolylyal. Ekkor
mindent megértettem. A batyam, hogy őt
megtarthassa, minden utolsó krajcárját oda-
adta s aztan idehozta, őt, hogy lassú őt az
ehhálal lassu agóniájában elpusztulni. A ke-
ret is eltűnt a képről, ékesszólan bizonyította,
fegy a végső szükségletében ennek arából
fedezte az élelmet. A kép ismét megkívánta
emberi áldozatot, de milyen kegyetlen és új
formában !

A batyam nem hagyott végrendeletet
s a Velazquez ma az enyém. Mar elküldtem
azt Christiehez, egy hét alatt ismét el lesz
adva. Addig nem alszom. És egyre azt kér-
dem magamtól, a mit akkor Fordham : Ki
lesz a következő szerencsétlen ?

Majd új félelem tör réám. Mi lesz az
új vasáruival ? Vajjon az én lelkiismeretemet
fogja-e terhelni az ő halála ?

A földi Ellenzéké-be is. Természetes, s ezt itthon senkinek bizonygatnunk nem kell, hogy ez a hír így nem felel meg a valóságnak. Szentesen még nem alakult munkapárt, tehát nem is ajánlható fel senkinek képviselőjelöltséget; így F e k e t e t Marton ez a jelöltséget nem is fogadhatta el. Az azonban bizonyos s ezt minden esetleges cafolatok szemben is fenntartjuk, hogy ma Szentesen — partállásra való tekintet nélkül, miután ezt sokan nem tekintik politikai kérdésnek — sokak lelkében él a gondolat, — vajha sikerülne F e k e t e t Martont megnyerni. Mert hovatovább az az egészséges nézet — kap itt lábra, hogy Szentesnek is elég volt már az országos és helyi marakodásból. Jó volna végre olyan képviselőt küldeni a parlamentbe, aki a város érdekében nemcsak ígér, de befolyásánál fogva cselekedni, hasznos eredményeket felmutatni is képes. De a gondolatot a tettekig messze út vezet és ha a tettekhez eljutottunk is, még mindig kétfőn áll a vásár: a gondolat kivitelére vállalkozók szívóssággal és a kizemelt jelölt elhatározásán.

— **Dorozsmakált jegény.** Gyuris Antal dorozsmai jegény szerdán reggel vérebe fagyva, eszméletlen állapotban találtak az utcán. Mellén és fején hatalmas sérülések voltak, amelyek szemlatomást bicskától eredtek. A jegényt beszállították a kórházba ahol megállapították, hogy súlyos sérüléseit nem heveri ki. A szűrésok közül több főtétlenül halalos. A súlyosan sebesültet nem lehetett kihálalítani, mert eszméletét egy pillanatra sem nyerte vissza. Azt nem tudjuk, hogy kik lehetnek a gyilkosai. Gyuris kedden éjjel több legénytársával mulatott együtt és e közben alaposan beruhtak mindnyajan. Már a korszakban szóvaltas tamadt köztük, az utcán pedig hangosan veszekedtek. Valószínű, hogy legénytársai szurkáltak össze a szerencsétlent. M a g a y Lajos, a szegedi törvényszék vizsgálóbírója kiszóllalt Dorozsmára, hogy a helyszínen ejtse meg a vizsgálatot.

— **A községek a munkapárt alakuló gyűlésén.** A csongrád megyei nemzeti munkapárt mai alakuló gyűlésére a megyebeli összes községek bejelentették, hogy kiküldöttekkel képviseltetik magukat. A községekből ezek szerint a mai pártalakító gyűlésre 142 választó polgár érkezik Szentesre; ezenkívül ugyancsak ma jön Szentesre Csanytelekről egy 60 tagú küldöttség, mely a part alakuló gyűlésén is részt vesz, de egyben C i c a t r i c i s Lajos dr. főispánnal is tisztelg a végéből, hogy a szegvari kerületben munkapárti képviselőjelölt állításához támogatást kérje.

— **Eljegyzés.** Grész Kálmán dr. orvos eljegyezte magának S a l i n g Jolanka urleányt, boldog emlékü S a l i n g Géza, volt szentesi evangélikus tanító kedves leányát.

— **A szülők után.** A szegedi gyermekbiróság elé került a napokban Sipos József 17 éves szentesi fiú, hetedmagával szegény téglavető szülők gyermeke. A szülők nem tudtak itthon eltartani nagy családjukat, így a legidősebb gyermeküket, Jozsefet nagybátyjával vagyval, maguk Szilvóniába mentek munkát vállalni. A Jóska gyerek azonban nem tudta elfelejteni a szüleit. Folyton vágyakozott utánuk, de azt sem tudta, vajjon melyik részében is vannak hat Szilvóniának? Januárban egy napon a suhancgyerek magára maradt a nagybátyja lakásán s ezt kihasználva, feltörte a szekrényt, magához vett belőle száz koronát s aztán Fiuméba utazott, ahonnan Szilvóniába akart menni, a szüleit felkeresni. A fiúmel tönköség azonban letartóztatta és Szegedre rólcoltoltatta. A bíróság, a tárgyalás eredményeképpen — javítóintézetbe küldi a fiút.

— **Halálhírek.** T ö r ö k Imre, Szen-

tes városi árvaszéki iktató-kiadó feleségének, szül. Szabó Terézia úrasszonynak, élete 41-ik évében, tehát javakorában bekövetkezett haláláról kaptunk szomorú hírt, akinek elhunytat agg szülein és özvegyen maradt férjén kívül több testvér és nagyszámú rokonság gyászolja. A boldogultat ma délután temetik a Sáfra Mihály utcai gyászháztól és haláláról a mélyen sujtott család a következő gyászjelentést adta ki:

„Alulírottak fajdalomtól lesújtott szívvel tudatják úgy a maguk, mint a nagyszámú rokonság nevében is, a hön szeretett-és imádtott, angyaliosága hű feleség, kedves leány, testvér és sógorón: T ö r ö k Imréné szül. Szabó Teréziának f. évi április hó 2-án, éjjeli 1 órakor, hat heti súlyos szenvedés után, életének 41-ik, boldogságban töltött házasságának 21-ik évében történt gyászos csendes elhunyat. Megboldogult kedves halottunk földi maradványai folyó hó 3-án, vasárnap délután fel négy órakor fognak a ref. egyház szertartása szerint, a IV. ker. Sáfra Mihály utca 6. sz. alatti gyászháztól az alsóparti temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. A szeretett anygala örökön és viráson almai felett!

Tragikus véget ért F r i d r i c h Dező, búkkiszentzerébi katolikus kantortanító, aki F r i d r i c h Janos helybeli fényképész testvére látogatására jött Szentesre s itt megbetegedvén, csutörtökön a varmegyei kózkórházban halt meg, özvegyet egy kis árva hagyva hátra a mellett, hogy kiterjedt rokonságot tölt el mély gyászszal a halála. Az elhunyat tegnap délelőtt temették a kózkórházból s gyászoló családja a haláláról a következő jelentést adta ki:

Öz. Fridrich Deszóné Zimanyi Mária úgy a maga, valamint gyermeke s az alúli t rokonság nevében megtört szívvel jelenti a felejtethetetlen jó férj, szerető jó apa, testvér és sógorok: Fridrich Dező a búkkiszentzerébi róm. kath. egyház kantortanítójának hosszas szenvedés után, életének 30-ik, boldog házasságának 5-ik évében, f. évi március 31-ikén délután 1 órakor történt gyászos elhunyat. A boldogultnak hűt teteme folyó évi április 2-án délelőtt 10 órakor fog, a róm. kath. egyház szertartása szerint, a csongrádvarmegyei kózkórháztól, a szentesi róm. kath. nagytemetőbe örök nyugalomra helyeztetni. A das és béke drága porai felett!

— **Névmagyarosítás.** A belügyminiszter L u s z t i g D-mel mindszenti illetőségű ugyanottani lakos család nevének V i g r e kért átvaltoztatását megengedje.

— **Bűn és bűnhődés.** Annak idején irunk már az esetről. Ö v. S z é l l i Lászlóné vagyonos csongrádi asszony az apai örökség miatt folyton civakodott a vele egy fedél alatt lakó fiával és menyével. Az asszony apja: K u n c s i k Mihály végre rabirta vejét, hogy anyját eltegye láb alól. Az elvetemült fiú ezt meg is cselekedte, aztán a hullat a Tisza egy agaba rejtette, ahol később furdöző gyermekek találtak rá. A szegedi esküdtbiróság ezért S z é l l i Lászlót 15 évi fegyházra, feleségét 5 évi, ipat 6 évi fegyházra ítélte el. A kúria most ezt az ítéletet, a semmiségi panasz elvetésével jóváhagyta.

— **Dorgálásra ítélt leányzó.** A szegedi gyermekbiróság előtt a napokban V a c z i Eszter, 15 éves szentesi leány állott, akit a királyi ügyész gondatlanságból okozott emberöléssel vádolt. A gyermekleány, anyja elhalván, maga vezette edesapja háztartását. Maga ügyelt föl egyeves Jusztika nevű testvérére is. Egy napon a kislány az udvaron játszott s valahogy belesett a kut mellett levő vízcs gödörbe, amelynek vizébe, mire rátaláltak, belefűt. Min hogy a csoppsé felügyelete a nenjére volt bízva, őt vonta felelősségre a biróság. A 15 éves vadított a tárgyaláson sirva adta elő, hogy őa kérdéces a kalomnával, mikor a halos szerencsétlenség történt, főzéssel volt elfoglalva s több ízben kitekintett ugyan hűgöcskja után, foglalkozása közben is, de hogy mi

ilyen veszedelem éri: nem is sejtette. A biróság irgalmas is volt a szegény vadlathoz és csupan dorgálásra ítélte.

* **Jóakaró figyelmeztetés.** A házvezetés egyik legszükségesebb gondoljai közé tartozik a használatban bepiszkolódott vagy fakult ruhák és cipkeneműk vegyi tisztítása vagy műfestése, de ezen eljárásoknál nagy szerepet játszik az elővigyázatos kezelés, hogy a tárgyak ne rongálódjanak a munka alatt. Akinek cipke, függöny vagy ruhafele vegyi tisztításra vagy festetésére van szüksége, kuldje azt teljes bizalommal az országserzte előnyösen ismert B e r k e t z István utóda (cégtulajdonos Kovács Endre kelmefestő és vegyi tisztító gyáraba (Budapest, IX, Kónizsi-utca 14), hol szakzerű kezeléssel, gondosan és jutányosan teljesítetnek a megbízások. Férfi és női ruhak fejtetlen állapotban is festetnek. A vidéki megrendelések gyorsan és a legnagyobb figyelemmel eszközöttenek. Árjegyzék a cég ingyen ad.

* **Triesti általános biztosító társulat** (Assicurazioni Generali) Budapest, V., Dorottya-utca 10. és 12. A „Közgazdaság” rovataban közöljük a Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali), e legnagyobb, leggazdagabb és legrégibb biztosító intézetünk mérlegének főbb adatait. Teljes érleggel a társulat mindenkinek, aki e célból hozzá fordul a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítvány-, üveg és betörés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és vízontbiztosító r. t., baleset és szavatossági biztosításokat az E l s ő o. általános baleset elleni biztosító társaság, valamint kezességi és ovadékbiztosításokat, el-tulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosításokat és versenylovak, telivérek és egyéb értékesebb tenyészállatok biztosítását a „Minerva” általános biztosító részvenytársaság számára. A szentesi főügy-nökség. Szentesvidéki Takarékpénztár.

* **Szeplő!** Mar most is időszerű arról gondoskodni, hogyan tünkessük el az anynyira kellemetlen szeplőt, vagyis mit kell tennünk, hogy az egyáltalán ne keletkezzen. — Egyike a legjobb szeplő elleni szerekeknek a „Háior szeplő krém”, mely amelelt, hogy az arcnak gyengéd szint kőcsönöz, gyorsan hat, teljesen ártalmatlan és igen ocsó, mert 1 kor 50 filléért mindenütt kapható. Ahol esetleg nem volna, a Háior Company, Dobera U. Meklenburg, az arúsióhegyet készséggel közli és 30 fillér portó hozzácsatolásával direktre is szállítja a világ minden részébe.

Közgazdaság.

A Triesti Általános biztosító Társulat.

(Assicurazioni Generali) f. évi március hó 17 en tartott 78 ik közgyűlésén terjesztettek be az 1909. évi mérlegét. Az előtűnt fekvő jelentésből latjuk, hogy az 1909. december 31 en érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 1.034.103.236 korona és 09 fillér tetek ki és az ev folyamán bevett díjak 45.594.164 korona és 37 fillér rugtak. Az életbiztosítási oszt. díjtartá eka 20.902.176 korona 14 fillérel 304.144.877 korona 43 fillér emekedett. A üzbiztosítási agban, beleértve a betörés- és i körveg biztosítást a díjbevétel 18.260.119.363 korona bizosítási összeg után 30.032.501 korona 57 fillér volt, miből 11.650.831 korona 96 fillér vizontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tisz a díjbevétel 18.381.669 korona 61 fillér rugott és ez összegből 13.658.715 korona 83 fi ér mint díjtartalek minden teherő menten jövő évre viteteti. A jövő években esedekező vő díjkielvezények összege 127.799.977 korona 76 fillér. A szállítványbizosítási agban a díjbevétel kitett 3.851.471 korona 90 fillér. m-v a vizontbiztosítások levonása után 1.772.890 korona 57 fillér rugott. Karokért a társaság 1909 ben 38.650.375 korona 41 fi ért és alapitása óta 977.344.967 korona 32 fillér fizetett ki. E karteritelti összegből hazánkra 192.489.457

korona 63 fillér esik. A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 24.687,880 korona 19 fillérré ragnak, különösen kiemelendők: az alapezabaly szerinti nyereségtartalék, mely 7.300.000 koronát tesz ki, az értékpapírok ártófyamíngadozására alakított tartalék, mely az ideai átutalással együtt 15.336.461 korona 71 fillérré rug, továbbá felemlítendő a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az ideai átutalással 1.621,418 korona 48 fillért tesz ki. Részvényenként 600 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az ideai átutalások folytán 346.161,871 korona 42 fillérről 366.729,741 korona 68 fillérré emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 77.884,484 korona 11 fillér. 2. Eletbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 81.094,716 korona 81 fillér. 3. Letéteményezett értékpapírokba adott kölcsönök 3.609,138 korona 57 fillér. 4. Értékpapírok 237.547,914 korona 18 fillér. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 9.372,603 korona 39 fillér. 6. Tárcá váltók 581.948 korona 79 fillér. 7. Készpénz és az intézet követeléseit a hitelezők követeléseinek levonásával 6.738,995 korona 83 fillér. Összesen: 366.829,741 korona 68 fillér. Ezen értékekből 71.5 millió korona magyar értékekre esik. Az Assicurazioni Generali a múlt évben a »Minerva« általános biztosító részvénytársaságot alapította meg Budapesten, mely társaság a kezességi és ovadékok — valamint az el-tulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosítást, nemkülönben a versenylovak, telivérek és más értékesebb tenyészaljak biztosítását vezette be mint új ágazatokat hazánkban.

Felelős szerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.

Kiadótulajdonos »Szentés és Vidéke« könyvnyomda.

Művelt és okos ember nagy súlyt helyez a fogapolásra, mert annak elhanyagolása nemcsak szépség hiba, hanem egyben undorító szagot ad a leheletnek. Szakorvosok egyöntetű véleménye szerint a beteg fog további romlását megakasztja, a száj üreget szagtalanítja s a fogakat gyönyörűen fehériti Sztraka-féle Menthol fogszappan.

Kapható Szentésen Vecsery Miklós, Metzger Ede és Samuel Béla gyógyszer-táraban. 8—1

Szentés város tanácsától.

2835—1910. szám.

Hirdetmény.

A városi tanács értesíti az érdekelteket, hogy az özvegy Kiss Mihályné által, szegénysorsu kézművesek és özvegy kézművesnek számára tett alapítványnál egy, nem római katolikus, hanem bármely más vallásu szegénysorsu özvegy kézművesné részére szolgáló alapítványi hely elhalálozás folytán, üresedésbe jött.

A kik tehát, mint jogosultak 2000 korona alapítványi tőkének a f. 1910 évi Április hó 1-től járó kamatait elnyerni óhajtják, — felhivatnak, hogy a folyó évi április hó 20-ig hivatalos

órák alatt Magyar József tanácsnok hivatal helyiségében jelentkezzenek.

Kelt Szentés város tanácsának 1910. évi Március hó 24-én tartott üléséből.

Dr. Mátéffy
polgármester.

Választási záslók

kaphatók Hoffmann Jakab
2V1 divatruházában.

Szép a szeplő

azt nem állíthatja senki!
Távolítsuk el tehát azt a
gyorshatású

„Halidór szeplő-krém“-el.

Doboz 1.50
korona Számos elismerés. — Kapható dro-
gériákban, gyógyszer-tárakban és il-
latszer-üzletekben. Készíti: Halidór
Comp. Doeran, London és Páris.
Főraktár Magyarország részére:
BÁNYI és DRÁQT drogéria
6—1 Budapest, IV., Koronaherceg-ú. 10. sz.

A hölgyek tudják legjobban
mily fontos a

SZÉP, ÜDE ARCZ

mily hatalom és kincs
az, mily előnyökben ré-
szesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat,
nem elegendő, hogy valaki csinos, fess és
kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy
az arcbőre tiszta legyen.

A nők tudják ezt és ezért nagy gon-
dot fordítanak az arcbőr ápolására, a
szépség fentartására és emelésére.

A Földes-féle

Margit-Créme

az egyedüli szer mely 5—6-szori
használat után eltávolít kiütéseket, pattan-
ásokat, szeplőket, májfoltokat és az ar-
cot fehériti, üdíti és fiatalítja.

A Földes-féle Margit-
Crème teljesen ártalmatlan. Páratlan
és csodás arc-szépítő és a
szépséget megőrző hatását ped-
dig fényesen bizonyítja, hogy a Wienben
rendezett »Ausstellung für Moderne Ge-
sundheits u. Schönheits pflege« nagy arany-
érmét és díszoklevelet nyert. A 8—1
Kapható az egész világon. Tégelye 1 korona.

Készíti és postán küldi:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

KAPHATÓ SZENTÉSESEN:

Samuel Béla, ifj. Váradi Lajos
Metzger Károly Vecsery Miklós,

gyógyszer-tárakban.

Tetőcserép

a legjobb minőségű — mélyen le-
szállított áron kapható id. Gálfi
Imréné (Vásárhely és Szegvári út
sarkán lévő) téglagyárában. Kivánatra
mérsékelt díjért házhoz szállítom.

Jobban tisztít
mint minden más tisztítószer.

Globus Fém-tisztítókivonat

jobban tisztít
mint minden-
féle más.

Fém-tisztítószer.

Legnagyobb kitüntetés
„Grand Prix“ St. Louis 1904.

Köhögés, rekedtség és hurut
ellen nincs jobb a

RÉTHY-F

PEMETEFÜ CUKORKÁNÁL

Vásárlásnál azonban vigyáz-
zunk és határozottan RÉTHY-
féléit kérjük, mivel sok haszon-
talan utánzata van.

10—1 I. DOBOZ 60 FILLÉR.

Csak RÉTHY-féléit fogadjunk el!

ÜZLETFELOSZLATÁS.

Tisztelettel tudatjuk Szentes város és környéke nagyrődemű közönségével, hogy **rövidárú, férfi-, női divat, cipő és kalap** üzletünket **elköltözés** következtében feloszlatjuk és dúsválasztékú raktárunkat teljesen kiárúsítjuk.

Raktárunkon levő összes modern és kitűnő minőségű árúkat

BÁMULATOS OLCSÓ ÁRON

adjuk el, amiről, valamint árunk kitűnő voltáról mindenki személyesen meggyőződést szerezhet.

Tisztelettel: **SCHWARC SIMONNÉ ÉS Tsa.**

Árjegyzék kivonat:

Gyermek bőrcipő hossz. sz. fűzős	80 kr. felj.	Férfi fehér puha mellű ing.	1.20 kr.
Női bőr cipő fűzős	2.20 „	Selyem nyakkendő	— 25 „
Férfi bőr cipő cugos	2.50 „	Férfi női és gyermek. harisnya	.12 „
Gyermek posztó kalap	— .60 „	Fiú mosóruha	1.10 „
Férfi posztó kalap	1.— „	Lúster gyermek ruha	1.80 „

Teljes üzleti berendezésünk eladó és üzlethelyiségünk kiadó

Tanoncul azonnal felvétetik egy jó nevelésű, értelmes ügyes fiu **DOBRAJ SÁNDOR** kereskedésében.

Szorgalmas és agilis urak és nők **fix fizetést** és nagy mellékkeresetet

érhetnek el, egy kedvelt nagy keresetnek örvendő cikk ajánlásával és eladásával, ha ismeretségüket kellőképpen felhasználni óhajtják. Szíves megkeresések:

Sipos Béla

Budapest, Teréz-körút 27/H. alá küldendők.

3-3

TÜZIFÁT

s z ö l ö k a r ó t igen előnyös árban szállít waggon rakományként

Quitt Testvérek

fakereskedők 10-s Budapest, VIII., József körút 31/b.

UNGHVÁRY JÓZSEF

szőlőtelepén és gyümölcsfa-iskolájában Cegléd (Pestmegye)

ez év **őszén** és **tavaszan** nagyobb mennyiségű (300-350 ezer db) nemes gyümölcsfa-csemete kerül eladásra. 1-5 éves példányokban a következőkből: körte, alma, szilva, őszibarack, kajszinbarack, c-eresznye, meggy, eper, savanyú szeder, bolvillei körte, azaró-galagonya, birs, lasponya, mandula, dió, füge, kösméte, ribizke, málna, földi eper (szamóca), ezenfelül szomorú alma, szomorú eper, p y r a m i s - e p e r, gömb-akác, piramis-akác stb. csemeték. Ezek árai erősségük szerint 5-30, igen erősek 40-50 kr. Ugyanek igen nagy mennyiségben kaphatók. 1-3 éves magocsmeték a következőkből: körte, alma, birs, doucin, besztercei szilva, cseresznye, fekete meggy, sajnemgy (Prunus Mahaleb), sárga barack, mandula, Prunus Myrabolana, galagonya és kékény; ezek árai erősségük szerint 100 drb. 80 kr.-tól 1 frt. 80 krig, 1000 darab 7 frttől 17 frtig. Lepényfa (Gleditschia triacanthos) és akác, áthatlan sövény készítésére igen alkalmas 1-3 évesek, igen nagy készlet (kb. 3 millió) Ennek ára 1000 drb. 3 fr.-tól 8 frtig. Sorfának használható akác 200-220 cm. magas 1. drb. 20 kr. 100 18 frt., 1000 drb. 170 frt. Ujdonságok a fentnevezett gyümölcsnemekből 1 drb. 40-60 kr. Háromszor permetezett, szokványminőségű bor- és c-omege szőlővessző, teljesen beérett sima 1000 drb. 3 frttől 7 frtig, gyökeres 20 frttől 25 frtig. 3-1

Tessék árjegyzéket kérni!

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult hálszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynél, oszúznál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatokat legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K-90, K 1.40 és K 2.- és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

DC. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlanhoz”, c. Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. »

Mészraktár.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget és kőmivesmestereket, hogy **Vörösmarthy-útca 1. szám** alatt levő üzletemben kitűnő minőségű

FEHÉR MÉSZ

kapható. Viszont előírások vagy nagyban vásárlók kedvezményben részesülnek. Ugyanazon helyen **fűszer, festék, fa, szén** és **kőszén** nagymennyiségben is kapható, amit díjtalanul házhoz szállítok.

Szentes, 1910. márcz. hó.

3V2

Kása Sándor.

A világ legjobb, legbiztosabb és legolcsóbb kútszivattyúja az **„Omega”** lánckút

Mert rendkívül sok vizet ad, Mert kis gyermek kezelheti, Mert soha be nem fagy, Mert soha nem romlik, Mert mindenki felszerelheti és karban tarthatja.

3 évi jótállás. Árlap ingyen. 10-1

MAGYAR LÁNCKUT VÁLLALAT
Farkas. J. Budapest, Felső-Erdősor 12.

NOXIN

A **LEGJOBB CIPŐ-KRÉM**

NOXIN

NOXIN

Oh jaj!

Megfot ez az átkozott kohogés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkasodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái
az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 kor.
Próbadoz 50 fill.
Fő- és szétküldési raktár:
» **NADOR.**
GYOGYSZERTÁR.
Budapest, VI. Vaci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Kapható Szentesen: Farkas Eugénia, Metzger Ede, Török János, Várady L. ifj., Vecsery Miklós és Sajó György gyógyszerárakban. 26—1

FIGYELEM!!

Pénzkölcsönök

Jelzálogkölcsön

4 %, 4½ % és 5 % amortizációra

Konvertálás, Személyhitel

(bankpénz 1—2 kezeléssel, magánpénz kezes nélkül), **Örökségek** vétele, **Vállalatok** finoncirozása,

Részvénytársaságok

alapítása, **Fizetésektelen kereskedők kiegyeztetése**, valamint

Adás-vétel.

Birtokok, házak, gyárak, üzletek, kávéházak, szállodák, vállalatok eladását vagy vételét közvetíti gyorsan, kulánsan.

Adler és Singer

Általános Forgalmi Vállalat
Betéti Társaság
Budapest, József-körút 21.

Ügyönkök keresteleknek.

Ügyönkök keresteleknek.

EREDETI „CHRISTOPH“!

benzin szivógáz motorok, lokomobilok és **NYERSOLAJ-MOGOROK** ma az első helyen állanak.

A „CHRISTOPH“ név garancia.

75 éves kísérletek és tapasztalatok eredményeként.

Kérjen árjegyzéket 20—1

DÉNES B. motorspecialista cégtől.

BUDAPEST, V. LIPÓT KÖRUT 15.

JAMI

Övszerek:
Valódi francia és amerikai gyártmány!
Orvosilag ajányva! Feltétlenül hasznos!
Övakodjunk súlyos utáni zatkótlól.

GUMMI eredeti csomagolásban.

Árak:

12 drb. finom minőség	K	2—4
12 „ francia gyártm.	K	6—10
12 „ eredeti amerikai	K	10—12
Capot american (rövid)	K	4—6

Hálhóvaz 12 drb. finom K. 6—10
»NÓN PLUS ULTRA« K. 6—10

Mintagyűjtemény célszerű összeállításban

12 drb. K. 5.—, 25 drb. K. 8.—

Női övszer »Pesarium oculivum K. 3—5

Sérvkötő valódi angol acélrugóval K. 7—10

Cs. és kir. szab. Keleti-féle pneumatikus

pelottával egy oldal K. 12.—, két oldal K. 24.—

Suspensor (heretartó) darabja K. 1—2.40

Havibaj-kötő darabja K. 5—11

Haskötő darabja K. 7—24. **Gummi görccsér harisnya** darabja K. 3—12. **Irrigator** teljesen felszerelve drb. K. 5—9.

Uj! „AUTO VAGINAL SPRAY“ Uj!

legmegbízhatóbb női övszer K. 15

Szétküldés titoktartás mellett 20 kor. felül

rendelésnél 20% árkedvezmény! Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. I. 1—13

KELETI J. gummiáruk és beteg-

ápolási cikkek gyára.

Budapest, Koronaherceg-útca 17.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Egy ügyes fiú tanulónak felvétetik, lapunk könyvnyomdájában.

Szőlősgazdák!

Hemokon és kötött földön.

A ki borait mindenkör jó áron és hamar akarja eladni, ültessen Delaware szőlőt szántóföldekre is, és ha a hiányzó tőkét ezzel pótolja, az ilyen vegyes boroly finom lesz, hogy drágán és hamar elkel.

Est bizonyítjuk, kik már termeljék és bizonyítjuk a nagy borkereskedők, a kik 60—80 koronáért is megveszik hektóját, ha százezer hold ilyen: terepne. Permetezés nélkül a múlt évben is peronosporától mentes nagy termést adott (holdanként 35 hektó).

Vesszőről árjegyzék ingyen és bérmentve.

NAGY GÁBOR szőlőmagtulajdonos KÖLY Bihar-m. Pósta, távirtda és távbeszélő állomás. Levelezés magyar, román, horvát, szerb és német nyelven. 4—1

Brády-éle gyomorcsappék
a **Máriacelli Szűz** **Mária** védjegygel ellátva,

melyek Mariacelli gyomorcsappéknek nevez a nép, harmincz esztendő óta úgy beváltak, hogy nélkülözhetetlenek minden háztartásban. E csappékek utóéletlenül jó hatása van minden nemű gyomorrontás, gyomorégés, székrekedés, feje- és gyomorgöröcsök, hányás, álmatlanság, vérszegénység és sápkór ellen.

Kapható minden gyógyszerárban. Egy nagy üveg 1 K. 40 fill., kis üveg 80 fill. 6 üveg 5 K. 3 dupla üveget 4 K. 50 fill.ért frankó küld a készítő **BRÁDY K.** gyógyszerárban a „Magyar Királyhoz“ Wien. I. Fleischmarkt 1., Depot 241.

Ügyeljenek a védjegyre, amely a Mariacelli szűz Máriát ábrázolja, a vörös színű csomagolásra, és az aláírásra, amely az oldalt levő kép másolata.

Csemege alma

kiválóan finom téli fajokból válogatott szép egészséges, tartós némes példányok és pedig: **Parmen, Jonathan, Belflor, Törökbálint, Rozmarin, Szerecsike és Batul.** Öt kilos postakosárral 3.50, ötven kilós ládával 25. száz kilós ládával 45 korona. Minden egyes alma selyem papírba van csomagolva, gondos, lelkiismeretes és szavatolt tagymentes csomagolással szállítja utánvételt bérmentetlenül.

SZELES PÁL

Nagyvaroson (Hont m.) 20—5